overhoop

Samen voorbij trauma

Van preventie tot herstel

Inleiding

Elke dag zetten begeleiders van kinderdagverblijven, onthaalouders en medewerkers van buitenschoolse opvang zich met hart en ziel in voor kinderen. In die dagelijkse zorg bouw je niet alleen vertrouwen op met kinderen, maar ook met hun ouders. Soms merk je iets op dat je niet meteen kan plaatsen. Je maakt je zorgen. Of een ouder stelt een vraag waar je zelf geen pasklaar antwoord op hebt. Wat dan?

Dit boekje wil jou als begeleider ondersteunen in zulke situaties. In samenwerking met verschillende partners stelden we een lokale sociale kaart op die een blik geeft op diensten en organisaties waar je terecht kan. Volgende thema's vind je er in terug:

- Signalen zien en zorgzaam handelen bij jonge kinderen van 0 tot 3 jaar
- Signalen zien en zorgzaam handelen bij kinderen van 3 tot 12 jaar
- Armoede en sociale uitsluiting
- Consult verontrusting
- Acute crisissituaties
- Hulplijnen voor ouders

Signalen zien en zorgzaam handelen bij jonge kinderen van 0 tot 3 jaar

In de eerste levensjaren ontwikkelen kinderen zich razendsnel, maar ze kunnen nog niet goed verbaal aangeven wat er mis is. Daarom is het van groot belang om alert te zijn op subtiele signalen van onbehagen, stress of onveiligheid. Zorgzaam reageren in deze fase legt de basis voor een veilige hechting en gezonde ontwikkeling.

Kind & Gezin	Huis van het Kind	JOM	CIK	SAMI MPI Oosterlo

Kind & Gezin

Bij Kind en Gezin kan je terecht met al je vragen of bezorgdheden over jonge kinderen (0 - 3 jaar).

Het team van Kind en Gezin biedt een luisterend oor en wetenschappelijk onderbouwde ondersteuning over:

- zwangerschap
- opvoeding en ouderschap
- gezondheid en vaccineren
- ontwikkeling, groei, voeding en veiligheid

Ook bij bezorgdheden en verontrustende situaties met betrekking tot jonge kinderen, kan je steeds terecht bij Kind en Gezin.

Contactgegevens

Je kan rekenen op het advies en steun van Kind en Gezin Zuiderkempen (Zuiderkempen@kindengezin.be).
Je kan steeds terecht bij de Kind en Gezin-Lijn:
078 150 100.

Huis van het Kind

Het Huis van het Kind is een plek waar ouders, kinderen en begeleiders terechtkunnen met vragen over opvoeden, opgroeien en gezinsondersteuning.

Je kan er terecht voor:

- informatie en advies over ontwikkeling, opvoeding en gezondheid
- groeipakket, kinderopvang en schoolvragen
- opvoedingsondersteuning en activiteiten voor gezinnen
- verwijzing naar gepaste hulp of begeleiding

HUIS VAN HET **KIND**

Contactgegevens

Website: www.huisvanhetkind.be
Tel Geel Laakdal Meerhout: 014 56 73 44
Tel Westerlo Herselt Hulshout: 0499 21 86 35 - 0472 20 15 75

JOM

JOM (Jeugdvraag Op Maat) beluistert elke jeugdhulpvraag van zowel professionals als gezinnen in het arrondissement Turnhout. Ze gaan samen met de beller op pad en proberen, met verschillende partners, elk gezin zo goed mogelijk verder te helpen.

Je kan bij JOM terecht voor vragen rond:

- verontrusting
- opvoedingsondersteuning
- mentaal welzijn

Contactgegevens

Website: https://trefplaats.be/jom/
Tel: 014 14 04 49

CIK

Het CIK (Centrum Inclusieve Kinderopvang) ondersteunt kinderopvanginitiatieven om elk kind, ook met extra zorgnoden of een beperking, een plek te geven in de gewone opvang.

Ze bieden:

- advies en coaching aan kinderbegeleiders over inclusieve werking
- ondersteuning bij het omgaan met specifieke zorgvragen
- samenwerking met ouders en andere hulpverleners
- informatie over aanpassingen, ondersteuning en subsidies

Het CIK helpt om kinderopvang toegankelijk te maken voor alle kinderen, met aandacht voor diversiteit en gelijke kansen.

HUIS VAN HET **KIND**

Contactgegevens

Tel: 014 56 73 48
Mail: inclusiecoach@geel.be

SAMI - MPI Oosterlo

SAMI biedt warme en gerichte ondersteuning aan gezinnen die het even moeilijk hebben. Samen met ouders en kinderen zoeken ze naar wat werkt in het dagelijks leven. De begeleiders luisteren, denken mee en geven handvatten die écht aansluiten bij de thuissituatie. Ze werken samen met scholen, kinderopvang, hulpverleners en andere betrokkenen.

Aanbod:

- begeleiding aan huis voor kinderen en jongeren met (het vermoeden van) een beperking
- psycho-educatie
- begeleiding in opvanginitiatieven (0 tot 12 jaar)
- brugfiguur tussen ouders en andere hulpverleners

MPI Oosterlo vzw

Contactgegevens

Tel: 0471 20 57 81
Mail: zorgvragen@mpi-oosterlo.be

Signalen zien en zorgzaam handelen bij kinderen van 3 tot 12 jaar

Kinderen tussen 3 en 12 jaar leren steeds beter hun gevoelens te uiten, maar blijven afhankelijk van een veilige omgeving en responsieve volwassenen. Het tijdig herkennen van gedragsveranderingen of andere signalen kan helpen om problemen vroeg aan te pakken en verdere escalatie te voorkomen.

Huis van het Kind	JOM	CLB	CAW Crisismeld-punt	CIK	SAMI MPI Oosterlo

Huis van het Kind

Het Huis van het Kind is een plek waar ouders, kinderen en begeleiders terechtkunnen met vragen over opvoeden, opgroeien en gezinsondersteuning.

Je kan er terecht voor:

- informatie en advies over ontwikkeling, opvoeding en gezondheid
- groeipakket, kinderopvang en schoolvragen
- opvoedingsondersteuning en activiteiten voor gezinnen
- verwijzing naar gepaste hulp of begeleiding

HUIS VAN HET **KIND**

Contactgegevens

Website: www.huisvanhetkind.be
Tel Geel Laakdal Meerhout: 014 56 73 44
Tel Westerlo Herselt Hulshout: 0499 21 86 35 - 0472 20 15 75

JOM

JOM (Jeugdvraag Op Maat) beluistert elke jeugdhulpvraag van zowel professionals als gezinnen in het arrondissement Turnhout. Ze gaan samen met de beller op pad en proberen, met verschillende partners, elk gezin zo goed mogelijk verder te helpen.

Je kan bij JOM terecht voor vragen rond:

- verontrusting
- opvoedingsondersteuning
- mentaal welzijn

Contactgegevens

Website: https://trefplaats.be/jom/
Tel: 014 14 04 49

CLB

Het CLB (Centrum voor Leerlingenbegeleiding) ondersteunt kinderen en jongeren op school in nauwe samenwerking met ouders en leerkrachten. Ze bieden hulp bij allerlei vragen rond leren en studeren, sociaal en emotioneel welzijn, gezondheid en de schoolloopbaan. Het CLB helpt mee om elke leerling zo goed mogelijk te begeleiden in zijn onderwijsloopbaan.

Bij zorgen in de context zet het CLB zijn draaischijffunctie in om gezinnen toe te leiden naar een gepast hulpverleningsaanbod.

Scholen, leerlingen en ouders kunnen rechtstreeks contact opnemen met hun CLB contactpersoon of met de CLB Chat.

CAW - Crisismeldpunt

Het crisismeldpunt van het CAW helpt minderjarigen in acute of moeilijke situaties. Ouders, begeleiders en betrokkenen kunnen contact opnemen bij crisissen in het gezin, geweld, verwaarlozing, ernstige emotionele problemen of nood aan tijdelijke opvang.

Het crisismeldpunt:

- luistert en denkt mee over wat nodig is,
- schakelt indien nodig crisisinterventie of opvang in,
- werkt samen met andere hulpverleners om snel en gepast te reageren.

Het team is 24/7 telefonisch bereikbaar en werkt in vertrouwen.

Contactgegevens

Website: www.caw.be
Tel: 03 609 57 57

CIK

Het CIK (Centrum Inclusieve Kinderopvang) ondersteunt kinderopvanginitiatieven om elk kind, ook met extra zorgnoden of een beperking, een plek te geven in de gewone opvang.

Ze bieden:

- advies en coaching aan kinderbegeleiders over inclusieve werking
- ondersteuning bij het omgaan met specifieke zorgvragen
- samenwerking met ouders en andere hulpverleners
- informatie over aanpassingen, ondersteuning en subsidies

Het CIK helpt om kinderopvang toegankelijk te maken voor alle kinderen, met aandacht voor diversiteit en gelijke kansen.

HUIS VAN HET **KIND**

Contactgegevens

Tel: 014 56 73 48
Mail: inclusiecoach@geel.be

SAMI - MPI Oosterlo

SAMI biedt warme en gerichte ondersteuning aan gezinnen die het even moeilijk hebben. Samen met ouders en kinderen zoeken ze naar wat werkt in het dagelijks leven. De begeleiders luisteren, denken mee en geven handvatten die écht aansluiten bij de thuissituatie. Ze werken samen met scholen, kinderopvang, hulpverleners en andere betrokkenen.

Aanbod:

- begeleiding aan huis voor kinderen en jongeren met (het vermoeden van) een beperking
- psycho-educatie
- begeleiding in opvanginitiatieven (0 tot 12 jaar)
- brugfiguur tussen ouders en andere hulpverleners

MPI Oosterlo vzw

Contactgegevens

Tel: 0471 20 57 81
Mail: zorgvragen@mpi-oosterlo.be

Armoede en sociale uitsluiting

Armoede en sociale uitsluiting kunnen een grote impact hebben op het welzijn van kinderen en hun gezin. Ze gaan vaak gepaard met stress, beperkte ontwikkelingskansen en sociale isolatie. Inzicht in deze problematiek helpt om de juiste ondersteuning te bieden en gelijke kansen voor elk kind na te streven.

OCMW

OCMW

Het OCMW (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn) is een organisatie die zich richt op het bevorderen van het welzijn van mensen in kwetsbare situaties. Het biedt hulp aan mensen die tijdelijk of langdurig in armoede verkeren of die andere sociale problemen ervaren, zoals ouderen, mensen met een beperking of mensen in moeilijke gezinsomstandigheden. Het OCMW richt zich op het bieden van steun op verschillende vlakken, zoals:

- *financiële bijstand*: zoals het leefloon en hulp bij tijdelijke financiële moeilijkheden
- *gezondheidszorg*: toegang tot medische zorg, eventueel met tussenkomst in de kosten
- *huisvesting*: hulp bij het vinden van betaalbare en geschikte woonruimte
- *sociale dienstverlening*: begeleiding op psychologisch, juridisch en sociaal vlak om mensen te helpen hun leven te verbeteren en te integreren in de samenleving

Contacteer het betrokken OCMW voor meer informatie.

Consult verontrusting

Wanneer er zorgen zijn over het welzijn of de veiligheid van een kind, kan een consult verontrusting aangevraagd worden. Dit is een belangrijk overlegmoment waarin signalen besproken worden en gezocht wordt naar gepaste hulp, steeds met het belang van het kind voorop.

Kind & Gezin
Infolijn

OCJ

VK

Kind & Gezin - Infolijn

Bij Kind en Gezin kan je terecht met al je vragen of bezorgdheden over jonge kinderen (0 -3 jaar).

Het team van Kind en Gezin biedt een luisterend oor en wetenschappelijk onderbouwde ondersteuning over:

- zwangerschap
- opvoeding en ouderschap
- gezondheid en vaccineren
- ontwikkeling, groei, voeding en veiligheid

Ook bij bezorgdheden en verontrustende situaties met betrekking tot jonge kinderen, kan je steeds terecht bij Kind en Gezin.

Kind & Gezin

Contactgegevens

Je kan rekenen op het advies en steun van Kind en Gezin Zuiderkempen (Zuiderkempen@kindengezin.be).

Je kan steeds terecht bij de Kind en Gezin-Lijn: 078 150 100.

OCJ

Het OCJ (Ondersteuningscentrum Jeugdzorg) ondersteunt hulpverleners en professionals die zich zorgen maken over de veiligheid of ontwikkeling van een minderjarige.

Via de consultfunctie kan je:

- anoniem overleggen bij verontrusting of twijfel
- samen inschatten of de situatie ernstig genoeg is voor tussenkomst
- advies krijgen over mogelijke volgende stappen of doorverwijzing

De consultfunctie helpt om zorgvuldig en onderbouwd te handelen bij complexe of ernstige situaties.

Jeugdhulp

Contactgegevens

Website: www.jeugdhulp.be
Tel: 02 243 58 50
Mail: ocj.turnhout@opgroeien.be

VK

Het VK (Vertrouwenscentrum Kindermishandeling) biedt ondersteuning aan wie zich zorgen maakt over kindermishandeling, verwaarlozing of seksueel misbruik.

Via de consultfunctie kan je:

- anoniem overleggen bij vermoedens of signalen van mishandeling
- je bezorgdheid bespreken en advies vragen
- samen inschatten of verder ingrijpen nodig is
- ondersteuning krijgen bij het omgaan met ouders en kind

Het VK denkt mee zonder dat je meteen een formele melding hoeft te doen.

VERTROUWENSCENTRUM
KINDERMISHANDELING

Contactgegevens

Website:
www.vertrouwenscentrum-kindermishandeling.be/turnhout/
Tel: 014 42 22 03

Acute crisissituaties

Soms escaleert een situatie plotseling en is er sprake van een acute crisis, waarbij directe actie nodig is om de veiligheid van het kind te waarborgen. Kennis van hoe te handelen in zulke situaties is cruciaal om snel, professioneel en menselijk op te treden.

CAW
Crisismeldpunt

CAW - Crisismeldpunt

Het crisismeldpunt van het CAW helpt minderjarigen in acute of moeilijke situaties. Ouders, begeleiders en betrokkenen kunnen contact opnemen bij crisissen in het gezin, geweld, verwaarlozing, ernstige emotionele problemen of nood aan tijdelijke opvang.

Het crisismeldpunt:

- schakelt indien nodig crisisinterventie of opvang in,
- luistert en denkt mee over wat nodig is,
- werkt samen met andere hulpverleners om snel en gepast te reageren.

Het team is 24/7 telefonisch bereikbaar en werkt in vertrouwen.

Contactgegevens

Website: www.caw.be
Tel: 03 609 57 57

Hulplijnen voor ouders

Opvoeden is niet altijd makkelijk, en ouders kunnen soms behoefte hebben aan steun of advies. Het bestaan van laagdrempelige hulplijnen biedt ouders de mogelijkheid om op tijd hulp te zoeken en zo problemen te voorkomen of aan te pakken.

1712	106 Tele-onthaal	1813 Zelfmoordlijn

1712

1712 is het nummer voor meldingen van verontrusting in België, specifiek bedoeld voor situaties waarbij er zorgen zijn over het welzijn van kinderen of kwetsbare volwassenen. Het is een gratis telefoonnummer dat iedereen kan bellen om meldingen te maken van vermoedens van mishandeling, verwaarlozing of andere verontrustende situaties.

- 1712 is beschikbaar voor zowel professionals als het brede publiek.
- Bij een oproep geven de hulpverleners advies over hoe om te gaan met een verontrustende situatie.
- Indien nodig ondernemen ze verdere stappen om de veiligheid van betrokkenen te waarborgen.
- 1712 speelt een belangrijke rol in de bescherming van kwetsbare personen.

Contactgegevens

Website: www.1712.be
Tel: 1712

106 - Tele-onthaal

Tele-onthaal 106 is een telefoonnummer in België dat 24/7 bereikbaar is voor mensen die met emotionele of psychische problemen zitten en behoefte hebben aan een vertrouwelijk gesprek. Het is een luisterlijn waar iedereen, anoniem, terechtkan voor ondersteuning bij gevoelens van verdriet, stress, eenzaamheid, angst of andere mentale zorgen. Tele-onthaal:

- biedt een luisterend oor aan mensen in crisis,
- helpt bij het vinden van passende hulp,
- verwijst indien nodig door naar professionele zorg of ondersteunende diensten,
- is een toegankelijke dienst voor mensen met mentale moeilijkheden.

BEL OF CHAT 106 TELE-ONTHAAL.BE

Contactgegevens

Website: www.tele-onthaal.be
Tel: 03 216 04 47
Mail: antwerpen@tele-onthaal.be

1813 - Zelfmoordlijn

De Zelfmoordlijn 1813 is een gratis, anonieme hulplijn in België die 24/7 bereikbaar is voor mensen met zelfmoordgedachten of in crisis.

- Getrainde vrijwilligers bieden een veilige ruimte om te praten over suïcidale gedachten, gevoelens van wanhoop of andere emotionele moeilijkheden.
- De hulplijn is 24/7 telefonisch bereikbaar via 1813.
- De dienst is er niet alleen voor mensen met zelfmoordgedachten, maar ook voor hun omgeving en nabestaanden.
- Indien nodig verwijzen de medewerkers door naar professionele hulpverleners of andere ondersteunende diensten.

Contactgegevens

Website: zelfmoord1813.be
Tel: 1813
Mail: mail@zelfmoordlijn.be

overhoop

Samen voorbij trauma

Van preventie tot herstel

Opgemaakt in het kader van het project OverHoop,
met steun van

Koning Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

EERSTELIJNSZONE ZUIDERKEMPEN

VU: Chris Borgions (coördinator ELZ ZUIDERKEMPEN VZW) - Verlorenkost 22 - 2260 Westerlo